

Akvarijum Boka u sklopu kotorskog Instituta za biologiju mora biće otvoren krajem maja

KOTOR - Prvi akvarijum u Crnoj Gori, Akvarijum Boka u prizemlju kotorskog Instituta za biologiju mora biće otvoren krajem maja. Direktor Instituta za biologiju mora i Univerziteta Crne Gore Mirkò Đurović kazao je da se akvarijum nalazi u Palati Radonjić, koja je na listi spomenika kulturne Crne Gore.

Napomenje da je rekonstrukcija u ovakvim objektima izuzetno zahtljiva, kako sa arhitektonsko-gradeviškog aspekta, tako i sa pravljenja plana za smještaj sanih akvarijumskih bazena i prateće tehnike.

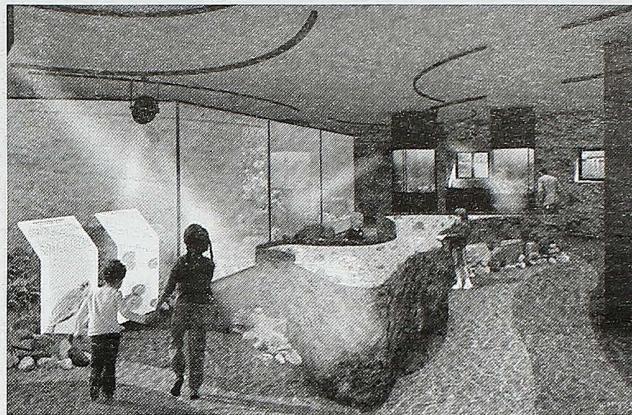
- Nakon više mjeseci planiranja i promišljanja sa izabranim arhitektonskim birom En forma iz Kotoru došli smo do rješenja koje zadovoljava sve preduslove za očuvanje forme zgrade Instituta i pun funkcionalnosti dostupnog prostora. Radi se o površini od 300 kvadratnih metara koje Institut nije koristio 30 godina zbog lošeg stanja samih prostorija i dotrajalosti instalacija. Sada ovom dijelu Instituta dajemo novi život – kazao je Đurović.

FLORA I FAUNA

Akvarijum čine tri međusobno povezane prostorije, u kojima će biti predstavljena morska flora i fauna Mediterana, Jadrana i Bokokotorskog zaliva.

- Prva prostorija će se sastojati od tri velika bazena, dimenzija 2x3 metra, sa naj karakterističnijim ribama Mediterana i organizmima koji žive uz samu obalu. Jedan od akvarijuma će biti „splash tank“ koji imitiра obalnu zonu plime i osjeke. U drugoj prostoriji biće sedam bazena različitih dimenzija. Najveći, dimenzija 2x2 metra, imaće najkrupnije stanovnike akvarijuma. Planirano je da u njemu budu krnje i pagrovi - stanovnici dubokih voda Jadranskog mora. Treća prostorija je posvećena Bokokotorskom zalivu. U njoj centralno

Morski svijet Mediterana na jednom mjestu

PODMORJE NADOMAK RUKU: Budući izgled akvarijuma

mjesto zaузимa „touch tank“ u obliku Kotorskog zaliva u kojemu će biti smješteni ribe koje su karakteristične za Boku. Osim ovog bazena, u ovom prostoru će biti tankovi sa meduzama za koje smatramo da će i te kako privući pažnju budućih posjetilaca – objasnjava Đurović. Jedan od ciljeva akvarijuma, kaže Đurović, je i edukacija posjetilaca o flori i fauni Jadranskog mora.

- U tom smislu smatramo da je obvezno da najmladim posjetiocima omogućimo i određeni oblik interakcije sa morskim organizmima. Tako zvani „touch tank“ koji će biti visine 1,2 metra, gdje će djeca moći da dodiruju vodu i osjeće

bazenu organizama u bazenu – kazao je Đurović.

Institut za biologiju mora je jedina naučno-istraživačka ustanova koja se bavi zaštitom i proučavanjem Jadranskog mora u Crnoj Gori, tako da su sve aktivnosti povezane sa načinom djelovanjem i razvojem. Tako je i sa novim segmentom Instituta, Akvarijumu Boka. - Ovaj budući prostor sa novom opremom će osim edukativnog značaja, naučnicima i u Institutu omogućiti da izvode različite naučne eksperimente „in vivo“, da prate rast i razvoj organizama, interakciju među vrstama u akvarijumskim uslovima, dokle sve ono što je vrlo teško pratiti u prirodi

sredini. Smatram da će se kroz naučni rad u Akvarijumu Boka uspešno povezivati sa sličnim institucijama na Mediteranu i kroz međusobnu saradnju dovesti do još bolje povezanosti Instituta za biologiju mora i Univerziteta Crne Gore sa naučnom zajednicom Mediteranskog područja – kaže Đurović.

NASELJAVANJE

Naseljavanje organizama u Akvarijumu Boka počće u kom marta ove godine. Planirano je da za neupna dva mjeseca sakupe više od 150 predstavnika morske flore i faune. Sakupljanje će se odvijati u nekoliko faza na po-

Samoodrživost

On objašnjava da je model rada akvarijuma u sklopu naučne ustanove poznat širom svijeta, te da je najbliži takav akvarijum u Dubrovniku, zatim na Kritu, u Napulju itd.

- Države godinama smanjenim sredstvima finansiraju Institute ovog tipa i težnja svakog od njih je da obezbijedi dodatna sredstva za svoj naučno-istraživački rad. Naš Institut je uspio da zaokruži finansijsku konstrukciju Akvarijuma Boka isključivo iz donacija, tako da od momenta otvaranja ostaje na budućim zaposlenicima u Akvarijumu Boka i upravi Instituta da obezbijede finansijski održiv akvarijum koji će se finansirati putem naplaćivanja ulaznica, međunarodnih naučnih projekata i budućih donacija. Planirano je da akvarijum bude otvoren 11 mjeseci, od sredine februara do sredine januara svake godine, dok bi se tokom pauze vršio redovni remont postrojenja za održavanje i akvarijumskih bazena – kaže Đurović.

dručju Bokokotorskog zaliva i priobalnom dijelu duž cijelog Crnogorskog primorja.

- Najveću pomoć očekujemo od profesionalnih i sportskih ribolovaca sa kojima godinama imamo saradnju, a takođe će i naši naučnici dati veliki doprinos u metodologiji sakupljanja, lokacijama za održene vrste i bezbjednom transportu svih organizama do Kotora. Moram da napomenem da svaki akvarijum ima dinamičan rad tokom cijele godine u smislu promjene raznih vrsta morskih organizama, pa će tako imati i ovaj nas. Želimo da mlade jedinke koji porastu u našim bazenima, vratimo ponovo u prirodu sredinu, a njih zamjerimo nekim drugim primjercima. Na taj način brinemo o organizmima koje smo „pozajmili“ iz mora,

I.V.K.

postižemo različitost postavke, a posjetiocima koji žele da dodu više puta mogućimo da uviđaju da vide i nauče nešto novo u akvarijumu – kazao je Đurović.

Institut je krajem 2018. godine započeo projekt izgradnje i adaptacije dijela svojih prostorija u funkciju otvaranja prvog morskog akvarijuma u Crnoj Gori. Akvarijum Bokaje finansiran najvećim dijelom iz donacija Kraljevine Norveške kroz projekt MONTEAQUA koji se završilo 4. juna 2020. godine. Dodatna finansijska sredstva obezbijedjena su zahvaljujući Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, JP Morsko dobro i Univerzitetu Crne Gore. Cjelokupni projekt izgradnje i opremanja traje 18 mjeseci.

I.V.K.

Otežani uslovi rada Crvenog krsta, ali se poslovi uspješno obavljaju

Brzo se vraćaju na staru lokaciju

TIVAT – Od 1980. pa sve do prošle godine opštinska organizacija Crvenog krsta bila je u montažnoj baraci na Šešeljanovu, koju je nakon katastrofnog zemljotresa 1979. godine poklonila austrijski Crveni krst. Početkom prošle godine došlo je do preseljenja u Dom kulture „Anto Počanić“ u Gradinošići, jer je na dotadašnjoj lokaciji barake počela izgradnja objekta za potrebe Dnevnog centra za djecu i omiladu s smetnjama i teškoćama u razvoju i Crvenog krsta.

Povratak na staro mjesto, all u novi objekat, sekretar OO Crveni krst, Duško Božović očekuje za mjesec.

- U Gradinošićima imamo otežane uslove rada, ali se poslove iz svoje nadležnosti uspješno servisiramo. Dislocirani smo i teško je i korisnicima i volonterima doći na kraj Tivta, ali činimo sve što se može i kvalitetno održavamo kontinuitet rada. Zadovoljni smo i što radovi na izgradnji novog doma idu doista brzo, a po preseljenju za opremanje će nam biti potrebni donatori – kazao je Božović.

Tokom prošle godine opštinska organizacija Crvenog krsta obavila je četiri distribucije hrane i higijene, šest distribucija odjeće i obuće, a održano je i pet obuka prve pomoći.

- Gerontodomađice su nesmetano odradivale svoj program sa starima, a sa opštinkom je sklopljen sporazum i za ovu godinu. Apelovalo bilo na gradane Tivta da koriste ovaj servis koji je besplatan, neka se ljudi stariji od 65 godina, samohrani i bolnesi. Usluge obuhvataju nabavku hrane, pripremu sitnijih obroka, pomoći pri hranjenju, kretanje, održavanje lične higijene. Gerontodomađice ne nabavljaju lijekove, pomazu u kući i prištenji, razgovaraju sa korisnicima a to je najčešće najpotrebitije – naglasio je Božović.

U travnatom Crvenom krstu namjeravaju da nakon preselega u nove prostorije obave i promociju monografije o radu ove organizacije i humanosti Tivčevu.

NIKŠIĆ: Napreduju radovi na Domu starih i Zahumlju, uskoro počinje izgradnja tribine stadiona Sutjeske

Za tri projekta 11 miliona eura

Gradilište objekta JU „Zahumlje“

Budući Dom starih

NIKŠIĆ - Uprava javnih radova na području opštine Nikšić realizuje tri značajna projekta čija je ukupna vrijednost skoro 11 miliona eura, a zahvaljujući povoljnim vremenskim prilikama, radovi na gradilištima održano napreduju.

- U okviru kompleksa Dom starih, u toku je postavljanje krovne konstrukcije na dva objekta, dok je na jednom objektu već završena. Građevinci su tako angažovani i na hidroizolacionim radovima, iskopima, kao i pripremi unutrašnjosti objekata za daleće rade – saopšteno je iz Uprave javnih radova. Nakon što lokacija bude u potpunosti očišćena da ostanaka stare tribine, počće

nalni stambeni program, dok drugu fazu finansira Vlada Crne Gore iz kapitalnog budžeta. Ukupna vrijednost investicije je oko 5,5 miliona eura, a očekuje se da do kraja ove godine bude završen najveći dio gradeviških radova.

- Rušenjem tribine stadiona Sutjeske počela je i priprema za početak radova na jednom od najvećih projekata u gradu pod Trebesjom. Dotrajali objekat početkom naredne godine zamjeniće novo, moderno zadanje po najvećim evropskim standardima, čime će se u značajnoj mjeri i unaprijediti uslovi rada kluba. Nakon što lokacija bude u potpunosti očišćena da ostanaka stare tribine, počće

izgradnja nove, u vrijednosti od 4,6 miliona eura. Od toga će 3,3 miliona eura izdvojiti Vlada, dok će ostatak obezbijediti Fudbalski savez Crne Gore – saopšteno je iz Uprave javnih radova.

Novi objekat imaće prizemlje i tri sprata, a ukupna bruto površina, zajedno sa tribinom za gledače kapacitetom 3.200 sjedista, iznosiće oko 6.200 metara kvadratnih.

U cilju razvoja kulture grada pod Trebesjom, u toku je i dogradnja objekta Javne ustanove „Zahumlje“. Radovi tek planirani su dinamički, u proteklih nekoliko godina

završen početkom narednog proljeća. Osnovano prije više od 120 godina, „Zahumlje“ danas predstavlja simbol kulturnog života grada, zbg čega je prepoznata potreba za unapređenje uslova rada njegovih članova i zaposlenih. Za završen je veliki dio grubih gradeviških radova, pa se očekuje da posao bude

R.R.

Dotrajali stadion početkom naredne godine zamijenice novo, moderno zadanje po najvećim evropskim standardima

završen početkom narednog proljeća. Osnovano prije više od 120 godina, „Zahumlje“ danas predstavlja simbol kulturnog života grada, zbg čega je prepoznata potreba za unapređenje uslova rada njegovih članova i zaposlenih. Za završen je veliki dio grubih gradeviških radova, pa se očekuje da posao bude

R.R.